

ความเป็นมาของอิยการ

ห้ามศาสดารากษ์ มาด้วย หุ่นนัก คิตติคามะรัฐประศาสนศาสดารูปหันหน้าวิทยาถือธรรมศาสดา ไม่ขอให้เข้าเขียนบนหัวเรื่องเด่นๆ เพื่อนำสังเคราะห์ของคามะรัฐประศาสนศาสดารูป โดยท่านเห็นว่า ถ้าได้เรื่องหักยกับอักษร ก็จะกวนอักษร ก็จะดี ข้าพเจ้าได้นำเรื่องนี้ไว้ก่อนวิชาการครุณอักษร เนื่องจากเขียนขึ้นไว้ จึงได้ให้ก่อไว้วิชาการ กรณีอักษร ระหว่างความบัน្តานาของอักษรขัน โดยแยกเป็นประวัติ อ่านจากหน้าที่ และฐานะสมรรถภาพของอักษร ตามหัวข้อซึ่งท้ายนั้น

หลวงอรรถปริชาชนบุปการ อุปนิษัทกูรุนคัมภาร

1. ประวัติ

คำว่า “อัยการ” เป็นคำศัพด์คำน้ำมานาชนิยมเข้า ก็อคำว่า “อัยยะ” คำหนึ่ง กับคำว่า “กาว” ถูกหานั้น ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 อัยยะ
แปลว่า ผู้เป็นเจ้า, ผู้เป็นใหญ่, นาย และ กาว แปลว่า กิจ, งาน, ภาระ, หน้าที่
เมื่อสืบเชิงเข้าเป็นตัวการ ก็แปลว่ากิจของผู้เป็นเจ้า, งานของผู้เป็นใหญ่, ภาระหรือ
หน้าที่ของนาย นอกจากพจนานุกรมฉบับดังกล่าวข้างต้นแล้ว “อัยการ” ได้รับ “ชื่อ^๔
กรณหนึ่งซึ่งมีหน้าที่พ้องความแผ่นดิน, เจ้าหน้าที่ในกรมนี้” รวมความว่า คำว่า อัยการ
มีความหมายเป็น ๓ อย่าง แต่ต่างกัน คือ เป็นชื่อของงานอย่างหนึ่ง เป็นชื่อของสถาน
ที่อย่างหนึ่ง แต่จะเป็นชื่อของบุคคลผู้ที่ทำงานตามหน้าที่ก็อย่างหนึ่ง ซึ่งในสมัยอดีตตลอดมา
จนถึงปัจจุบันนี้ คำว่าอัยการคงใช้อยู่ในความหมาย ๓ อย่างที่กล่าวมา ในส่วนที่ใช้เป็น^๕
ชื่อของงาน เช่นเรียกว่า พะราชาภานดับพะละอี้กาว ภูษัยกาวศึก คือเป็นชื่อของ
ภูษัยหมาย เพราะภูษัยหมายนั้นมาจากรัชชาธิบดีผู้เป็นใหญ่ในรัฐหรือองค์กรการสูงสุดซึ่งแผ่น
ดินบัญญัติแห่งดินนั้นใช้บังคับแก่คนทั่วไป ซึ่งได้ชื่อว่ากิจของผู้เป็นเจ้างาน ซึ่งผู้เป็นใหญ่

สำหรับที่ใช้เป็นชื่อของสถานที่เรียกว่า กรมอัยการ เพราะเป็นสถาบันที่ดำเนินกิจกรรมทางกฎหมาย ล้วนที่ใช้เป็นชื่อของบุคคลเรียกว่า ผู้ดูแลอัยการ พนักงานอัยการหรืออัยการทนายแฝ่นدين เพราะเป็นผู้ทำตามหน้าที่ในทางปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย ดังจะได้กล่าวต่อไปโดยลำดับ

แต่ก่อนมาไม่มีอัยการว่าความแฝ่นدينคือไม่มีอัยการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำการผิดผิดฝืนกฎหมายของบ้านเมืองเหมือนเช่นในสมัยปัจจุบันนี้ คำว่า “อัยการ” ในครั้งโบราณจึงหมายถึงหัวหน้ากฎหมายโดยทั่วไป ดังจะเห็นได้จากกฎหมายตราสามดวงในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก (พ.ศ. 2347 – 2388) ซึ่งปรากฏข้อความในพระราชนิพนธ์ “และข้างอาณาจักรนักษัตรริย์ผู้ดำรงแผ่นดินนั้น อาศัยชั่งใบราชราชนิติ กฎหมาย พระอัยการ อันกษัตริย์แต่งตั้งบัญญัติไว้เป็นบรรทัดฐาน จึงพิพากษาตราสินเนื้อความราชฎรัฐทั้งปวงได้โดยยุติธรรม และพระราชนกำหนดบทพระอัยการนั้น กเพื่อวิปริตผิดเพี้ยนต่างกันไปเป็นอันมาก ด้วยคนดันโลกหลงหาความล焙อยแก่บำบัดให้ด้วยแปลงแต่ตามชอบใจไว้พิพากษาให้เสียความยุติธรรมสำหรับแผ่นดินไปก็มีบาง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมจัด ข้าทูล溯ของพระบาทที่มี สติบัญญูฯ ชาระพระราชนกำหนดบทพระอัยการ อันนี้อยู่ในหอหลวงดังแต่พระธรรมศาสตร์ไปให้ถูกด้วยความน่าดี” อกจากนั้นเป็นปีรากฎอยู่ในกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 (พ.ศ. 2450) ซึ่งพระบาทลงเต็มพระบูชาด้อมเกด้าเจ้ายุ้หោ ทรงพระราชนิพาริโภตตอนหนึ่งว่า “และเมื่อฉันเหตุอันได้เกิดขึ้น อันจะตัดสินคดีว่าพระธรรมศาสตร์ได้โดยกฎหมายพระธรรมศาสตร์ไม่กล่าวถึงก็ต้องโดยประเพณีและความนิยมในสยามประเทศนิตกันกันมัชลมินประเทศก็ต้อง บรรมากษัตริย์แห่งก่อนก็ทรงตั้งพระราชนกำหนดบทพระอัยการขึ้นไว้เป็นแบบแผนสำหรับพิพากษาเหตุและคดีอย่างนั้นๆ ที่จะมีขึ้นในภายหน้า พระราชนกำหนดบทพระอัยการนี้ ก็เป็นกฎหมายสำหรับพระราชนิพนธ์ เพิ่มเติมขึ้นโดยลำบาก และพระราชนกำหนดบทพระอัยการที่ได้ดังมาเป็นครั้งเป็นคราวนี้ เมื่อล่วงเวลาช้านานเข้าก็มีมากน้อยซับซ้อนกัน เกิดลามากแก่การที่จะพิพากษา

บรรดคดี โดยการบ้านเนื่องเปลี่ยนแปลงมาพัฒนาเหตุล่วงสมัยที่จะต้องใช้พระราชกำหนดบทประอัยการที่กษัตริย์พระองค์แต่ก่อนๆ ได้ทรงบัญญัติไว้หลายชั้วอายุคนแล้วนั้น หรือโดยเหตุที่พระราชกำหนดบทประอัยการเก่าขัดขวางกับที่บรมกษัตริย์ภายหลังได้ทรงตั้งขึ้นบ้าง ” ดังนี้จึงเป็นเหตุให้ต่อ คำว่า อัยการ แต่เดิมมาใช้เป็นชื่อของกฎหมาย แต่ในสมัยปัจจุบัน นี้ใช้เป็นชื่อของกฎหมายก็มีแต่กฏอัยการที่ก็เท่านั้น ”

คำว่า อัยการ นักจากจะใช้เป็นชื่อของกฎหมายดังกล่าวมา ยังใช้เป็นชื่อของผู้รักษากฎหมายหรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายอีกด้วย ดังปรากฏอยู่ ในกฎหมายที่ยรบاد บุลศักราช 720 ทรงกับ พ.ศ. 901 ทรงหนังส่า อันผู้ถืออัยการและอาญาทั้งปวง มีผู้ทำผิดอัยการซึ่งมีชอบ และผู้ถืออัยการมิได้ว่าตามอัยการอันชอบใช้รั อันจะลงโทษแก่ผู้กระทำการนั้นด้วย ” ใหลงโทษแก่ผู้ถืออัยการอันมิได้ว่ากล่าวนั้นด้วย ” ดังนี้ จึงเป็นหลักฐานแสดงให้เห็นว่า คำว่า “ อัยการ ” นั้นใช้เป็นชื่อของกฎหมายอย่างหนึ่ง และใช้เป็นชื่อของผู้รักษากฎหมายอีกอย่างหนึ่ง แต่ในปัจจุบันนี้มุ่งใช้ไปในทางเป็นชื่อของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการในทางกฎหมาย ท่าหน้าที่เป็นหมายของแผ่นดิน

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า แต่เดิมมาการดำเนินคดีอาญาในเมืองไทย ไม่มีพนักงานอัยการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลด้วยการเหมือนกันทั่วไปในทุกชนิด การพึงความอาญาในสมัยนั้นเป็นหน้าที่ของชาวธนูผู้เป็นโจทก์จะต้องพ้องของ ดำเนินคดีต่อคดีด้วยการสืบสวนหาพยานมาอย่างดี เดันแต่ในคดีอาญาบางราย ศาลมีกระบวนการห้องหามหน้าที่เกี่ยวข้องให้เข้ามาช่วยเหลือโดยไม่ต้องมีโจทก์ เท่ากับว่าคดีในกระบวนการนี้ ๆ เป็นโจทก์และช่วยความเร่อง ดือจ่าเป็นการปริมาณผู้รายไปในตัว ” ทั้งนี้ ก็เพราะเหตุว่าในครั้งนั้น การพิจารณาความอาญาแยกยักน้ำอย่างเดียว แบ่งเป็นกรณีเป็นการห้องเรียน กรมมหาดไทย กรมคล้อง กรมพระนราบุตร กรมแพทย์ฯ ดังที่ปรากฏข้อความในพระราชกำหนดเดียวกันนี้ ” จึงได้บัญญัติขึ้นเมื่อปีจุลศักราช 1102

การพึงความคดีอาญาที่ต้องพ้องห้องหามวันพ่อง กรมรับพ้องจังคะจายพ่องไป บังคับด้วยความคดีอาชญากรรมท่องต่อ ท่าน ศาลความดี ศาลแพ่งกลาง ศาลแพ่งเชียงใหม่ ศาล

มหาตไทย ศาลฎาโภน และกรมท่า ซึ่งมีมาตรการเป็นผู้นำร่อง ศรัณย์ธรรมเสร์ฯ สำนวนแล้วท้องตั้งไปให้ดูกันชัดว่าใครผิดใครถูก แล้วท้องตั้งสำนวนไปให้ผู้ปรับปรุงบทิกต่อไป

ครั้นต่อมาเมื่อปี ร.ศ. 110 (พ.ศ. 2434) พราษบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ทรงพระทรงยุติธรรมขึ้น รวมคดีแยกสังกัดตามกรณีกระทรงต่างๆ เข้ามาอยู่ในพระทรงยุติธรรมและต่อมาในปี ร.ศ. 111 (พ.ศ. 2435) ศูงได้เริ่มน้อยกว่าท่านที่หนึ่งแต่นั่นดินด้านนี้คือญาณเป็นครั้งแรก ในเดือนนี้สำนักหน้าที่และการบังคับบัญชาหาได้ตราเป็นกฎหมายไว้ คงมีแต่กฎหมายสำนักนี้ กระทรงยุติธรรมลงวันที่ 1 เมษายน ร.ศ. 112 (พ.ศ. 2436) กำหนดสำนักหน้าที่การแต่งตั้งและการบังคับบัญชาสำหรับอัยการในกรุงเทพฯ ไว้เท่านั้น สำหรับหัวเมืองนี้ มีพระบรมนูญคาดหัวเมือง ร.ศ. 114 กำหนดไว้ออกสำนัคนั้น จนต่อมาใน ร.ศ. 116 (พ.ศ. 2440) ให้มีข้อบังคับถูกชนะ ปล่อยหัวเมือง กำหนดตำแหน่งและสำนักหน้าที่ของอัยการหัวเมืองขึ้น สำนักหน้าที่ของอัยการในกรุงเทพฯ และหัวเมืองที่แยกกันโดยกฎหมายบังคับตั้งแต่วันนั้น ต่อมาที่ได้มีการกำหนดสำนักหน้าที่ของอัยการรวมไว้ในกฎหมายฉบับเดียวกัน ตั้งที่ปรากฏอยู่ในพระบรมนูญคาดหัวเมือง กับพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความแพ่ง ร.ศ. 127 ดังจะเห็นได้ในมาตรา 33 ซึ่งบัญญัติว่า “ให้มีอัยการไว้สำหรับเป็นพนักงานผู้ดินแทนรัฐบาลในศาลทั้งปวง กรณัยการในกรุงเทพฯ ขนาดคร ให้ขึ้นอยู่ในกระทรงยุติธรรม อัยการหัวเมืองให้ขึ้นอยู่ในกระทรงเจ้าหน้าที่ ชั้นรัฐบาลเมืองและเมืองทั้งนั้น” ครั้นต่อมา เมื่อวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2458 ได้มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระมังคลาภิเษกเจ้าอยู่หัวดำเนินการต่อไป ให้ประกาศว่าพนักงานอัยการในขณะนี้ยังแยกกันอยู่หลายกระทรง สมควรจะรวมอยู่ในกระทรงเดียวกัน เพื่อให้สะดวกแก่ราชการยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นดังแห่งวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2459 เป็นต้นไป ให้ยกเลิกพระบรมนูญคาดหัวเมือง ร.ศ. 127 เนื่องด้วยในหมวดที่ 9 ที่ว่าด้วยพนักงานอัยการเดิม ความโดยย่อว่า ให้มีพนักงานอัยการไว้

สำหรับเป็นหมายผู้ติดตามรัฐบาลในศาลในการรุกแผลหัวเมือง เรียกว่าความอัยการ ให้ชื่นอยู่ในกระทรวงยุติธรรม ซึ่งเพิ่งปรากฏโดยแต่งชัดว่ามีความอัยการขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย และคำว่าอัยการในที่นี้ใช้เป็นชื่อของสถานที่คือ กรมอัยการ เพราะเป็นสถาบันที่รวมปฎิบัติการเกี่ยวกับการดำเนินคดีแผ่นดิน ตามตามที่พจนานุกรมฉบับราชบัญชีพิจารณ พ.ศ. 2493 แปลไว้ว่า “ชื่อกรมหนึ่งซึ่งมีหน้าที่พ้องความแห่งนั้น” จนกระทั่งต่อมาถึงวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. 2465 จึงได้มีประกาศพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระมหาม KING GEORGE V ให้โอนกรมอัยการจากกระทรวงยุติธรรมมาชื่นอยู่ในกระทรวงมหาดไทย และในปี พ.ศ. 2465 นั้นเอง ก็ได้มีราชบัญชี ต่อหน้าที่การปฏิบัติราชการของอัยการ เป็นหลักราชการทดลองมา จนถึง พ.ศ. 2478 จึงได้กำหนดฐานะและอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการขึ้นเป็นอย่างมากเรียกว่า พระราชนักยูติพนักงานอัยการ พ.ศ. 2478 ซึ่งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพนักงานอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. 2479 พระราชนักยูติพนักงานอัยการ ทั้งสองฉบับนี้ ต่อมาถูกยกเลิกไปโดยพระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ. 2498 ซึ่งเป็นอย่างที่กล่าวไว้ข้อบัญญัติฉบับนั้น ซึ่งถูกแม้จะมีพระราชนักยูติพนักงานอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. 2500 และพระราชนักยูติพนักงานอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. 2502 แก้ไขเพิ่มเติมบ้าง ที่เป็นแต่เพียงการแก้ไขเพิ่มเติมเดือนเดือนในส่วนอย่างเท่านั้น ด้วยหลักการใหม่ซึ่งจะต้องปฏิบัติยังคงอยู่ไม่เปลี่ยนแปลงไป

การอัยการยังคงขึ้นอยู่ในกระทรวงมหาดไทย ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2496 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. 2501 และมีพระราชนักยูติพนักงานอัยการ แบ่งส่วนราชการตามอัมมายการ กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2500 ให้แบ่งส่วนราชการไว้ ดังนี้ ก. ราชการบริหารส่วนกลาง ๑. สำนักงานเลขานุการกรม แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ (๑) แผนกสารบรรณ (๒) แผนกคลัง ๒. กองอัยการ ๓. กองคดี ๔. กองวิชาการ ๕. อัยการเขต ๖. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค คือ อัยการจังหวัด นอกจากนี้ ยังมีพระราชนักยูติพนักงานอัยการกระทรวงมหาดไทยออกเป็นอีก

ส.ค. 2500 ให้บังคับไปตั้งแต่ (1) ข้อการเขต 1. มีสำนักงานอยู่จังหวัดชุมพร แต่ไม่เขตภายในท้องที่ 10 จังหวัด คือ จังหวัดพระนคร (เฉพาะท้องที่อยู่ในจังหวัดปะคำด จังหวัดมีนบุรี) อัญเชิญ ลพบุรี ชัยนาท ลิ้งบุรี อ่างทอง ตราดบุรี ชุมชนานี้ นนทบุรีและสมุทรปราการ (2) ข้อการเขต 2 มีสำนักงานอยู่จังหวัดฉะเชิงเทรา และไม่เขตภายในท้องที่ 7 จังหวัด คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี ชลบุรี ระยอง ตราด และพัฒนาบุรี (3) ข้อการเขต 3 มีสำนักงานอยู่จังหวัดนครราชสีมา และไม่เขตภายในท้องที่ 6 จังหวัด คือ จังหวัดนครราชสีมา ขัยภูมิ บุรีรัมย์ ศรีนทราย ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี (4) ข้อการเขต 4 มีสำนักงานอยู่จังหวัดอุดรธานี และไม่เขตภายใน 9 จังหวัด คือ จังหวัดอุดรธานี หนองคาย เลย สกลนคร นครพนม หนองแก มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และกาฬสินธุ์ (5) ข้อการเขต 5 มีสำนักงานอยู่จังหวัดเชียงใหม่ และไม่เขตภายใน 7 จังหวัด คือ จังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง แม่ฮ่องสอน เชียงราย น่าน ลำพูน และแพร่ (6) ข้อการเขต 6 มีสำนักงานอยู่จังหวัดพิษณุโลก และไม่เขตภายใน 9 จังหวัด คือ จังหวัดพิษณุโลก สุโขทัย ตาก กำแพงเพชร พิจิตร พะเยาบุรี นครสวรรค์ ตุ้ยยานี และอุตรดิตถ์ (7) ข้อการเขต 7 มีสำนักงานอยู่จังหวัดนครปฐม และไม่เขตภายใน 8 จังหวัด คือ จังหวัดนครปฐม ราชบุรี ลพบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม (8) ข้อการเขต 8 มีสำนักงานอยู่จังหวัดนครศรีธรรมราช และไม่เขตภายใน 7 จังหวัด คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช ชุมพร ตุราษฎร์ธานี ระนอง กระเบน พังงาและภูเก็ต (9) ข้อการเขต 9 มีสำนักงานอยู่จังหวัดสงขลา และไม่เขตภายใน 7 จังหวัด คือ จังหวัดสงขลา ตรัง ยะลา ชุมพร บุรีกาญจน์ ยะลา และนราธิวาส

2. อำนาจและหน้าที่

ข้อการมีอำนาจและหน้าที่ด้านนิติบัญญัติและทางอาญา ซึ่งถือว่าเป็น
อำนาจพิเศษหรือแผนพิเศษ เป็นที่ปรึกษาหารือของกระทรวงทบวงกรมทั่วไปและเทศบาล

ในทางกฎหมายและอิรักคดี บรรดาภิจการของหน่วยราชการเหล่านั้นเป็นปัญหาหรือห้ามต้องปฏิบัติตัดทำให้ถูกห้องสมบูรณ์ตามกฎหมาย เช่น ร่างสัญญา ซึ่งรวมข้อเท็จจริงข้อกฎหมาย และหนทางที่ควรปฏิบัติหรือแก้ไขดังที่ เป็นดัง ข้อมูลนี้ที่ของกรมอัยการที่จะให้คำแนะนำเมื่อปรึกษา และนอกจากนี้ยังเป็นหมายว่าต่าง แก้ต่าง กระบวนการและเทศบาลเหล่านั้นในเมื่อมีกรณีต้องฟ้องร้องผู้หนังสือให้ร้องต่อสูงถูกกล่าวหาเป็นจำเลย และเป็นหมายว่าต่าง แก้ต่าง แก้ข้อราชกิจในเรื่องที่ถูกพ้องเพราที่ได้กระทำการตามหน้าที่ และมีอำนาจหน้าที่ดูแลระวังผลประโยชน์ของรัฐบาลและของประชาชนในทางอิรักคดี ดังที่บัญญัติไว้ในกฎหมายต่างๆ เป็นจำนวนมาก เช่น พราราชบัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ. 2498 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายอื่นๆ อีก ดังจะได้กล่าวต่อไป

พระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ. 2498 ได้วางหลักทั่วไปให้อำนวยหน้าที่แก้อัยการทนายแพ่นพันตัวตั้งนี้ มาตรา 6 ให้มีอัยการไว้เป็นทนายแพ่นพันทุกศาล มาตรา 14

(1) อัยการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและตามกฎหมายอื่น

(2) ดำเนินคดีแพ่งแทนรัฐบาลและตามกฎหมายอื่น

(3) ดำเนินคดีแพ่งหรืออาญาให้เข้าพนักงาน หรือราชฎรที่ถูกพ้องเพรากระทำตามหน้าที่ เมื่อเห็นสมควร

(4) ดำเนินคดีแพ่งให้เทศบาลหรือสุขาภิบาล ซึ่งมิได้พำนักบ้านรัฐบาล เมื่อเห็นสมควร

(5) ดำเนินคดีแพ่งให้คบคดีกับกฎหมายดังข้อ ๔ แต่ไม่ได้พำนักบ้านรัฐบาล เมื่อเห็นสมควร

(6) ดำเนินคดีที่ราชฎรพ้องเรองไม่ได้เพราที่กฎหมายห้าม เมื่อเห็นสมควร

(7) ฎีกัดศาสนานั้นลงโทษตามลักษณะ แต่ถ้าดูห้องปลดอย เมื่อเห็นสมควร

(8) ดำเนินคดีที่มีผู้เสียหายประกัน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 13 มีอำนาจออกหมายเรียกบุคคลใด ๆ มาในคดีทางค้นที่อย่างใดอย่างหนึ่ง ให้สำเนาหรือปริญญาณหนังสือได้

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 90 มีอำนาจขอให้ศาลปลดปล่อยคนที่ถูกควบคุมหรือขังผิดกฎหมายหรือจำคุกผิดคำพิพากษา มาตรา 109 ก็ต้องเมื่อศาลมีคำให้รับฟังคำร้องขอประกันจากผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีที่มีโทษสูงเกินสิบปี มาตรา 119 มีอำนาจออกหมาย ถึงก้า คำสั่งศาลที่ลงบังคับแก่ผู้มีผู้เสียหายประกันต่อศาล มาตรา 140 สงวนให้พนักงานสอบสวน งดหรือให้ทำการสอบสวนต่อไปในคดีไม่ปรากฏตัวผู้หัวการมาตรา 141 สงวนให้ยุติหรือให้ทำการสอบสวนต่อไป สงวนของหรือสงวนไม่พ่องในคดีที่มีตัวผู้หัวการ ถ้าตัวผู้หัวการอยู่ต่างประเทศ มีอำนาจจัดการให้ตั้งตัวขึ้นตามมา มาตรา 142 ถ้าตัวผู้หัวการถูกและตัวผู้หัวการถูกควบคุม สงวน หรือให้ประกันไป ให้เข้าพนักงานสอบสวนทำการเห็นตัวค่าว่าสงวนของหรือสงวนไม่พ่องเพื่อให้อัยการพิจารณาต่อไป มาตรา 143 มีอำนาจที่จะสงวนของหรือสงวนไม่พ่องหรือสงวนให้ป้องกันไป ให้ส่วนบุคคลเพิ่มเติม หรือให้ส่งพยานคนใหม่มาให้ชี้ก่อนเพื่อสงวน วินิจฉัยว่าคดีควรปลดปล่อย ให้ประกันไป ควบคุมไว้ หรือขอให้คดีขัง ในคดีอาชญากรรมที่พนักงานซึ่งเป็นตัวผู้หัวการ หรือหากในระหว่างควบคุมซึ่งอาจชี้ว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ซึ่งเป็นตัวผู้หัวการท่านนั้นมีอำนาจสงวนของหรือสงวนไม่พ่อง มาตรา 144 ในคดีที่เปรียบเทียบให้กับสงวนให้เปรียบเทียบ ถ้าสงวนคดีมาแล้วสงวนให้สงวนตัวกลับไปให้เปรียบเทียบ มาตรา 150 อัยการดำเนินคดีกับสามัญขาดกรรมในกรณีที่ผู้ด้วยกฎหมายเจ้าพนักงานซึ่งอยู่ในความควบคุมซึ่งอาจชี้ว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่

พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเดือนเมษายน 2494 มาตรา 29 ในกรณีที่เดือนหรือเยาวชนทำผิดกฎหมาย เมื่อผู้อำนวยการส่วนราชการพิเศษหรือคณะกรรมการพิเศษ และผู้อำนวยการเด็กพิจารณาแล้ว เห็นด้วยจากคดีเป็นคดีให้โดยไม่ต้องพ่อง ให้แจ้งความที่นี่ไปยังอัยการ ถ้าอัยการเห็นด้วยให้สงวนไม่พ่อง คำสั่งนี้ให้เป็นที่สุด

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 56 แห่งทั้งชุดการเป็นผู้แทนให้ดำเนินเรื่องความดีความชอบให้มีผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้แทนโดยชอบธรรมทำหน้าที่ไม่ได้

ประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา 3 ข้อการร้องขอให้ศาลมีกำหนดให้มีไว้
ตามที่กฎหมายบัญญัติขึ้นในภายหลัง มาตรา 13, 14, 15, 16 ข้อความมีอำนาจขอให้
ศาลมีกำหนดให้ใช้การเพื่อความปลอดภัยแก่บุคคลที่ถูกศาลใช้วิธีการบังคับให้ มาตรา 27 ข้อการ
ขอให้ศาลมีกำหนดเปลี่ยนโทษจากขังเป็นจำคุกให้หากผู้ต้องกักขังพำนัชเป็นบังคับไม่ปฏิบัติตาม
เงื่อนไขให้ศาลมีกำหนด หรือต้องโทษจำคุกในภายหลัง มาตรา 43 ข้อการโดยเด็ดขาด
หนุนค้านาจพ่องขอให้ยกฟัน มาตรา 46 ข้อการขอให้ศาลมีกำหนดเรียกประกันหันท์บันจากผู้
กระทำการเหตุร้ายให้เกิดภัยนตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์ดินของผู้อื่น มาตรา 56 ข้อการขอให้
ศาลมีกำหนดเพิ่มเพิ่มเติม เพิกถอน หรือกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มประพฤติ ขอให้กำหนดโทษให้แก่
คงโทษหรือไว้ มาตรา 74 ข้อการขอให้ศาลมีกำหนดเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งหรือนิ่มค่าลงใหม่ในคดีที่
เด็กทำผิด

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 29 บัญการขอให้ค่าดั่งให้ผู้ว่าดู
ควรเป็นคนไว้ความสามารถ มาตรา 33 ขอให้ค่าดอนคำสั่งเมื่อหายวิกฤตแล้ว
มาตรา 34 บัญการขอให้ค่าดั่งให้บุคคลที่ไม่สามารถจัดทำการงานของตนเองได้ให้เป็นคน
เดินไว้ความสามารถ มาตรา 36 บัญการขอให้ค่าดอนคำสั่งเมื่อบุคคลนั้นสามารถ
ทำการงานได้แล้ว มาตรา 1457 บัญการขอให้ค่าดูแลผู้ดูแลเป็นผู้สอนน้ำดื่มหรือผักกาดขาว
ที่ไว้ค่าตามสามารถหรือเพิ่มอีกไว้ความสามารถแทนตามที่ร้องขอของผู้นั้น มาตรา 53
ถ้าคนใดไปจากภูมิลำเนาไม่ตั้งตัวแห่นไว้ ในเมืองใดรู้ว่าเป็นตายร้ายต้องยำใจ บัญการจะ^{จะ}
ให้ค่าดั่งการให้ห้ามไปพำนัชตามที่ฯ เป็นเพื่อจัดการทรัพย์สินของคนนั้น มาตรา 54
บัญการขอให้ค่าดูแลผู้ดูแลการทรัพย์สินของผู้ที่จากภูมิลำเนาไปนั้นได้ ถ้าตัวแห่นหันหัวไป
ข้ามประเทศ แต่ก็ต้องจัดการทรัพย์สินนี้แต่จะเต็มหาย มาตรา 55 บัญการขอให้ค่าดูแลแห่นหัว
ไปให้ห้ามบัญชีทรัพย์สินของผู้ที่ไม่ดูแลจนขันได้ มาตรา 60 บัญการขอให้ค่าดั่งให้ผู้ดูแลการ
ให้ห้ามประกอบเพื่อการหักห้าม แต่จะตั้งมติบังคับคืนทรัพย์สินที่มีอยู่ไว้ให้รายงานว่าทรัพย์สินนั้น

เป็นอย่างไร หรือให้ดูคดีนี้เมื่อไม่เหตุอันควร และหงให้ผู้อื่นฯดูก้าท่อไป มาตรา 64 อัยการขอให้ศาลมั่งให้เป็นคนสามัญ ถ้าบุคคลได้ไปากกฎหมายจำนำไม่ทราบว่าเป็นตาย ร้ายดีอย่างไรถึงเด็ดมี มาตรา 66 อัยการขอให้ศาลมั่งคำสั่งสามัญให้ถ้านุคคลนั้นไม่ตาย มาตรา 79 อัยการขอให้ศาลมั่งผู้จัดการช้ากราดได้เนื่องผู้จัดการนั้นบุคคลด่างคง หากทั้งค่าแห่งไว้ด้วยเสียหาย มาตรา 84 อัยการขอให้ศาลมั่งคำว่าจัดการมูลนิธิ เมื่อผู้จัดการมูลนิธิตายแต่ยังไม่ได้ทำข้อกำหนดใดจัดการไว้ มาตรา 91 อัยการขอให้ศาลมั่งและหงผู้จัดการใหม่ให้ ถ้าผู้จัดการมูลนิธิจัดการผิดพลาด มาตรา 93 อัยการขอให้ศาลมั่งเดกมูลนิธิให้ แต่เดดหงผู้ชาระบัญชี ถ้ามูลนิธิหงขันนนขัดตอกฎหมายหรือข้อห่อความสงบเรียบร้อยหรือศดธรรมดีของประชาชน มาตรา 94, 1679 อัยการขอให้ศาลมั่งโดยทรัพย์สินของมูลนิธิให้นิตบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ใกล้ชิดกัน เมื่อมูลนิธินั้นสุดดงແຕ้มิได้ระบุให้ผู้ได้รับโดยทรัพย์สิน มาตรา 1677 เมื่อมีพินัยกรรมก่อหงมูลนิธินั้น แต่หายาทหรือผู้จัดการรถกไม่ร้องขอให้รู้สึกทราบดีดังเป็นบุคคล อัยการขอให้ศาลมั่งให้ห้องของตัว มาตรา 1251 เมื่อห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทเด็กเพรษเหตุอันนอกจารถน ละลาย ไม่มีผู้ชาระบัญชี อัยการขอให้ศาลมั่งผู้ชาระบัญชีให้ มาตรา 1290 อัยการขอให้ศาลมีผลด้วยความลงมติให้ตามความลงมติของบังคับหรือผ่านกฏหมาย มาตรา 1293 อัยการขอให้ศาลมั่งเดกสมາกมได้ถ้าหุตถุประสงค์กฏหมาย มาตรา 1534 ผู้ใดจะพ่องบุฟารีไม่ได้ แต่อัยการจะยกเว้นว่าก่อตัวก็ได้ มาตรา 1552 อัยการขอให้ศาลมีผลเด็ก ข้ามๆปักครองบางส่วนหรือทั้งหมดได้ ถ้าผู้ใช้อำนาจปักครองเด็กไว้ความดามาตรหรือเด่มึนไว้ความดามาตรโดยศาลมั่ง หรือใช้อำนาจไม่ชอบหรือประพฤติชั่วร้าย มาตรา 1555, 1556 ถ้าบุคคลนั้นไม่มีความดามาตรหากว่าห้องนี้แต่ถูกก่อฟันด้วยปักครอง อัยการขอให้ศาลมั่งปักครองให้บุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะให้ มาตรา 1565 อัยการขอให้ศาลมั่งผู้ปักครองให้ห้ามรักกันอันควรในการจัดการทรัพย์สินของผู้อยู่ในปักครอง หรือให้นัดลงความเป็นญูของทรัพย์สินของผู้อยู่ในปักครองให้ มาตรา 1574, 1575 อัยการขอให้ศาลมั่งดอนผู้ปักครอง ถ้าบุคคลนั้นจะเดยไม่ห้ามหนาที่จนกว่าจะได้ยื่นขอผู้อยู่ในปักครองน่าจะเป็น

อันตราย มาตรา 1610 อัยการขอให้ศาลมีบังคับของผู้อนุบาล พิพิธกษ์ แล้วแต่กรณี ให้แก่ผู้เยาว์ บุคคลวิกฤติ บุคคลไม่สามารถด้การงานของตนได้ตามมาตรา 34 เมื่อได้รับมาตรฐานด้และบุคคลเหล่านี้ไม่มีผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้อนุบาลหรือผู้พากษา มาตรา 1713 อัยการขอให้ศาลมีบังคับด้การงานด้ก็เมื่อเข้ามารอดตาย ท้ายที่โดยธรรมหรือผู้รับพินัยกรรมได้สูญหายไปหรือผู้เยาว์ หรือเมื่อผู้ด้การงานด้กหรือทายาทไม่สามารถหรือไม่เดิมใจที่จะด้การหรือมีเหตุขัดข้องอื่นใด มาตรา 1730 อัยการขอให้ศาลมีบังคับด้การนราดกให้ห้ามประกันอันสมควรในการด้การนราดกและแสดงถึงความเป็นอยู่ในหงหรัพย์มรดก มาตรา 1591 อัยการพื้องคดีแทนบุตรบุญธรรมท้ออายุท่ากจ้าสิบห้าปี เพื่อขอเดิกการรับบุตรบุญธรรมได้

นอกจากที่กล่าวมาแล้วข้างมีคดีอาญาหลายประเกทที่ไม่ใช่ความผิดต่อส่วนตัว แต่ผู้เสียหายไม่มีอำนาจที่จะฟ้องเรื่องได้ กฎหมายบัญญัติให้อำนาจ อัยการ โดย เนื่องจากเหตุนี้จะเป็นผู้ฟ้องได้ เช่น คดีความผิดความพำนาราชบัญญัติดังนี้ก่อจ้าด้ไปปี พ.ศ. 2460 พระราชบัญญัติจ้าด้วยสภากาชาดไทย 2461 มาตรา 28 พระราชบัญญัติรักษาช้างป่า 2464 มาตรา 23 พระราชบัญญัติ มาตราชิงหงส์ 2466 มาตรา 39 พระราชบัญญัติหางน้านม 2470 มาตรา 16 พระราชบัญญัติจ้าด้ผู้วิจัยข้ามแดน 2472 มาตรา 14 พระราชบัญญัติทนายความ 2477 มาตรา 11 พระราชบัญญัติจ้าด้ด้วยสิทธิในการจับสัตว์น้ำในเขตฉบับสัตว์น้ำไทย 2477 มาตรา 11 พระราชบัญญัติประถมศึกษา 2478 มาตรา 53 พระราชบัญญัติการพนัช 2478 มาตรา 15 พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ 2479 มาตรา 44 พระราชบัญญัติเรือไทย 2481 มาตรา 31,34 พระราชบัญญัติจ้าด้ด้วยสิทธิในการปะนังในเขตการปะนังไทย 2482 มาตรา 13 พระราชบัญญัติล้มละลาย 2483 มาตรา 160 พระราชบัญญัติจัดประทวนลดลง 2485 มาตรา 39 พระราชบัญญัติให้ม้ำหนึ่งในการปะนังปะนังห้ามิท 2489 มาตรา 9 พระราชบัญญัติการปะนัง 2498 มาตรา 71 พระราชบัญญัติให้อำนาจหหวงเรื่องปะนัง ปะนังการกระทำผิดบางอย่างทางเพศ 2490 มาตรา 8 พระราชบัญญัติกำหนดวิธี

พิจารณาดังไปนี้ว่าราชการและผู้กิจการเทศบาลมีอะไรที่ทำผิดหน้าที่ของหัวหน้าที่มีอำนาจตามมาตรา 2490 มาตรา 7 พรภ.บัญญัติคนเข้าเมือง 2493 มาตรา 41,43 พรภ.บัญญัติสัญชาติ 2495 มาตรา 16,18 พรภ.บัญญัติธรรมนูญศาลทหาร 2498 มาตรา 37,50 เป็นตน นอกจานี้ในทางบริหารยังเป็นคณะกรรมการดังนี้ ขึ้นมาหน้าที่เป็นที่ปรึกษา ของผู้อำนวยการดังนี้ในการบริหารราชการแผ่นดินในจังหวัดนนทบุรี และอาจไว้ใช้ราชการ แทนผู้อำนวยการดังนี้ในบางโอกาส ตามพรภ.บัญญัติระเบียบบริหารราชการ แผ่นดิน 2495 มาตรา 33,36 เป็นอนุกรรมการช้าราชการพลเรือนสามัญประจำจังหวัด หน้าที่อยู่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพรภ.บัญญัติระเบียบช้าราชการพลเรือน 2497 มาตรา 20 ปฏิบัติราชการตามคำสั่งของผู้อำนวยการดังนี้ และรัฐมนตรีในน้ำใจรักษาความ กฎหมาย เช่น เป็นกรรมการควบคุมการค้ากำไรเกินควร กรรมการควบคุมค่าเช่าใน ภาคคันทรี กรรมการสำรวจและหามกักกันข้าว กรรมการพิจารณาเรื่องเทศคนต่างด้าว เป็นตน

ตามที่บันทึกหมายเหตุขึ้นมาก่อนเป็นครั้งย่างหนึ่งให้จ่ายการ
มืองานด้านน้ำท่าตามกฎหมายในการที่จะพ่องไม่พ่อง แก้ต่าง ว่าต่างให้แก้วรัฐบาล เท^๔
บานด ลุขากิบาน เก้าพนักงานและราชภรา หงคดีอาญาและคดีแพ่ง รักษาผลประโยชน์^๕
ของรัฐบาลและประชาชนเป็นอย่างดี หงนกเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและศักดิ์สิริมหัน^๖
ศีริของประชาชนผลเมือง ตลอดจนประโยชน์ของบ้านเมืองเป็นส่วนรวมในฐานะที่ซึ่งการนี้^๗
ดำเนินด้านน้ำท่าเป็นหมายแผนคิดถึงก่อตัวข้างตน

3. ภูมิประเทศและสมรรถภาพ

ในที่นี้สูานะหมายถึงห้ามหนังหน้าที่ ต่อนสมรรถภาพหมายถึงความรู้ความ
สามารถ ณ ปัจจุบันและสมรรถภาพของหัวข้อการแต่เดิมมานั้น ย่อมจะเรียกได้ว่าเป็นอย่างเดียว

กับกับผู้พากษาหรือคุก้าวไม่ต่างกัน เพราะต้องใช้บุคคลผู้มีความรู้ทางกฎหมาย มีความสามารถปฎิบัติหน้าที่ มีประดิษฐ์ภาพที่จะให้กิจการในการดำเนินคดีหรืออภินิจคดีให้ดูล่องล้ำเรื่องไปด้วยตัวเอง เดิมเห็นได้ด้วยตาแต่ในปัจจุบันผู้พากษาในธรรมศาสตร์วินิจฉัยเดือน 2 ลงวันที่ 30 เมษายน ร.ศ. 112 มีความว่า “ในนี้ ร.ศ. 112 โปรดเกล้าให้ค้ักรนอย่าง ขึ้นอีกกรณีนึงในกรุงทรงยุติธรรม ให้กล่าวตนาญปัติเป็นอธิบดีกรมอย่างซึ่งทรงกรา โปรดเกล้าให้ดังนี้ให้มีที่นี่ท่านมาราชการเป็นทนายหลวงว่าความผิดนั้นในศาลทั้งปวง ณ ศาล สดทุกที่ธรรมและศาลกองสลดทั่งประเทศ จึงจำต้องนี้ทนายหลวงหลาย ๆ คนไว้ในกรมอย่าง การกรุงทรงยุติธรรมจึงคงให้ นายมี ๑ นายจัน ๑ นายโภน ๑ นายสอน ๑ นายแสง ๑ นายเชี่ยว ๑ เป็นคนบัญชาติ (ทรัพย์ของกฎหมาย) ให้เป็นทนายหลวงรับราชการอยู่ในกรม อย่าง แต่นายมี เนื่องด้วยที่ตนนี้โปรดให้ว่าที่ “ราชมนตรี” (ทรัพย์ของกฎหมายชั้นสูง) ด้วย” และในกฎหมายต้องทรงยุติธรรม ลงวันที่ ๑ เมษายน ร.ศ. 112 มีความว่า “อธิบดี และเจ้าพนักงานทั้งปวง ในกรมอย่างการต้องพึงบังคับบัญชา ขอเสนอตั้งกรุงทรงยุติธรรม ใน ทางปฏิบัติหน้าที่ราชการ อธิบดีมีอำนาจเลือกผู้รับราชการก้าวหน้ากฎหมายชั้นนำอยู่แล้ว ตามที่มาตั้งเป็นราชมนตรีและคนบัญชาติให้เป็นที่ปรึกษา และผู้ช่วยราชการกรมอย่างการ มีที่นั่น ที่เป็นที่ปรึกษาของกรุงทรงยุติธรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของราชอาณาจักรไทย เป็น ผู้รักษาผลประโยชน์ของราชอาณาจักรไทย เป็นพนักงานร่าง แต่ประกาศพระราชนูญอยู่ต่อตัว ๔ แปลกฎหมายนานาประเทศออกเป็นภาษาไทย พ้ออกล่าวให้เช่นกันการที่มีค่าล่วงพระราชนูญ”

ในสมัยหนึ่งทางราชการถือว่าอย่างการเป็นชาติธรรมคุณภาพ และในบาง ตัวแห่งนี้เป็นเปลี่ยนหน้าที่นั่นได้ ดังจะเห็นได้จากกฎหมายต้องธรรมลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ร.ศ. 112 มีความว่า “ในศาลกรุงทรงยุติธรรมทุกวันนั้นขออนุญาตข้อร้อง ในการกฎหมายมักเกิดขึ้นเสมอเมื่อใดขาด เป็นเหตุให้ต้องประชุมอธิบดีผู้พากษาและอธิบดีกรม อย่างการปรึกษาซึ่งความเห็นอยู่เมื่อง ๆ ย่อมทำให้เกิดคุณประโยชน์แก่การพิพากษาอย่าง คดีเบนเอกการ ให้ได้ความบันทัดอันเกี่ยวกับคดีนั้นตามพระราชกำหนด พระราชนูญ กฎหมาย โดยอาศัยความเห็นของ ทประชุมผู้พากษามากด้วยกัน” และเมื่อ วันที่ ๕

เมษายน ร.ศ. 116 กระหวงยุติธรรมได้สั่งย้ายชุมชนของพระไกรสี อธิบดีกรมอัยการเป็น อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา และต่อมาได้สั่งเปลี่ยนกันเข่นที่ เนื่อง พระยาเทพวิทู ฯ อธิบดีกรมอัยการย้ายไปเป็นปะรานภาคภูมิ พระยามานนาราชเสวี อธิบดีผู้พิพากษา ภาคคดีค่างประเทศย้ายไปเป็นอธิบดีกรมอัยการ พระสารการปะดิหริ ย้ายจากผู้พิพากษา ไปเป็นอัยการ เป็นต้น

ครั้นต่อมาใน พ.ศ. 2465 ได้มีการโอนกรมอัยการจากกระทรวงยุติธรรมมา ขึ้นอยู่ในกระทรวงมหาดไทย ดังปรากฏตามพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระ มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2465 ทอนหนึ่งว่า “ กรณีข้อการแต่งเติมมา ทางกรุงเทพฯ ขึ้นอยู่ในกระทรวงยุติธรรม แต่ฝ่ายทัวเมืองขึ้นอยู่ในกระทรวงมหาดไทยและ ภายหลังได้ยกไปร่วมไว้เป็นกรมเดียวกันขึ้นอยู่ในกระทรวงยุติธรรมนั้น บัดนี้ สมควรที่จะยก มาไว้ในกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองได้ปฏิบัติการดูแลขึ้น เพราะฉะนั้น ให้โอนกรมอัยการจากกระทรวงยุติธรรมมาขึ้นในกระทรวงมหาดไทย ดังแต่ต้นไป ” เป็น ขันว่าจากนั้นมาจนถึงปัจจุบันนั้นคงต้องมีการเป็นข้าราชการพลเรือนฝ่ายบริหาร มิใช่ เมื่อข้าราชการพลเรือนแต่ก่อน ลับเปลี่ยนหน้าที่กันไม่ได้ ฐานะและสมรรถภาพของ ข้าราชการจึงห้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติราชบัญชีข้าราชการพลเรือน 2497 และกฎ ก.พ. เห็นชอบข้าราชการพลเรือนโดยทั่วไป ฉบับนี้ ในมารดากิจการหั้งหดายทักษิณกับฐานะ ตำแหน่งหน้าที่ข้าราชการพลเรือน เช่น ถ้าแต่งตั้ง การแต่งตั้ง การแต่งตั้ง ภินทร์ การลงโทษ การโอน อัตรางเงินเดือน เป็นต้น จึงต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน แต่การแต่งตั้งข้าราชการ นอกจากคุณสมบัติโดยทั่วไปแล้ว ยังจะห้องเป็นผู้มี ความรู้ทางกฎหมายซึ่งปฏิบัติงานต้องเชี่ยวชาญเท่า แต่ต้องเป็นสมាជิດเนติบัณฑิตด้วยศึกษา ศักนการแต่งตั้งหรือการพันทั่วแห่งท้องท้องประเทศในราชอาณาจักรนั้น ทั้งนี้ ข้อมูลของ กล่าวอย่างนี้หนึ่งว่า ข้อการยังคงต้องมีคุณสมบัติเขียนไว้ด้วยข้าราชการทุกนายอยู่ตาม เหตุ สำหรับฐานะหน้าที่การงานที่เขียนเดียวกัน นอกจากอัยการจะเป็นเจ้าหน้าที่ภายใน ท้องท้อง เนื่องจากบังคับของเจ้าหน้าที่ภารกิจนั้นๆ แล้วอัยการยังห้องเปรียบงานกับพนักงาน

ตอบส่วน ร่วมมือในการบังคับปราบปรามผู้กระทำมิชอบด้วยกฎหมาย เพื่อความสงบสุขของบ้านเมือง เป็นคณะกรรมการจังหวัดและคณะกรรมการอื่นซึ่งกฎหมายบัญญัติไว้แล้ว ยังต้องปฏิบัติหน้าที่ “กงตุลาการ” คือ วินิจฉัยคดีขาดในการดำเนินคดีอย่างดุย

ในปัจจุบันนี้ รัฐบาลได้ดำเนินการปรับปรุงฐานะและสมรรถภาพของอัยการให้ดีขึ้น โดยได้เสนอกฎหมายด่าท้วงจะเนื้อข่าวของกรณีอย่างกว้าง ซึ่งมีผลก็กว่า ควรให้มีกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการห้ามลงเดียวกันกับ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ โดยมีเหตุผลว่าพนักงานอัยการมีตำแหน่งหน้าที่เป็นหมายเหตุนิยม และมีกฎหมายบัญญัติให้มีอำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับการข้ามจังหวัดความ ยุติธรรม แก่ ประชุมชนไม่มากนัก ซึ่งจำเป็นต้องใช้บุคคลที่มีคุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถโดยอิ่มเอมกับข้าราชการตุลาการ และโดยที่การปฏิบัติงานของพนักงานอัยการเป็นไปโดยอิสระตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายห้ามลงเดียวกับบุคคลของตุลาการ ดึงดูดความก้าหน่ายกระเปี้ยบข้าราชการฝ่ายอัยการ ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่เป็นพนักงานอัยการได้ใช้มังคบ แก่ พนักงานอัยการห้ามลงเดียวกับข้าราชการตุลาการ เพื่อคงมาตรฐานและสมรรถภาพของประเทศให้คงทน ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนด คุณสมบัติ ของบุคคล ผู้ที่จะเป็น อัยการได้ เหมือนกับตุลาการ ทดสอบคุณภาพแห่งตุลาการ ความเดือน ความซื่อสัตย์ เดือด ภารพันจากตำแหน่ง วินัย และการลงโทษ การรักษาอิสัย การย้าย มี ก.ศ. คือคณะกรรมการอัยการเป็นผู้พิจารณาดำเนินการเช่นเดียวกับ ก.ต. คือคณะกรรมการตุลาการ

คณะกรรมการอัยการต้องถูกต่อiven ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน รัฐบุตรที่เป็นรองประธาน รองรัฐบุตร อัยการพิเศษฝ่ายต่างๆ กับข้าราชการบำนาญซึ่งเคยเป็นอัยการมาแล้ว 3 ราย เป็นกรรมการ หันนกเพียงหกคน ควบคุมอัยการหงในทางฐานะและสมรรถภาพเป็นผลดียิ่งขึ้น แต่จะอย่างไรก็ตาม กรณีอัยการถูกตั้งด้วยข้อหากระทำการใดทางมหาดไทย ไม่อาจไปริบบ์กับกระทรวงยศธิรัตน์เดิม หันนกเพรากะเหตุที่อย่างการออกจากจะปฏิบัติหน้าที่ กงตุลาการ แล้วยังคงทำงาน

เกี่ยวกับผู้เขียนบริหารอีกด้วย การขึ้นอยู่ในกระทรวงมหาดไทย จึงเป็นการสะท้อนที่จะปฏิบัติงานสมกับพระบรมราชโองการพระบาทสมเด็จพระมห/repository เจ้าอยู่หัวตอนหนึ่งที่ว่า “บัดนี้สมควรที่จะยกมาไว้ในกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้เข้าร่วมได้ปฏิบัติการอนันต์ชั้น” ซึ่งยังเป็นเหตุผลที่สมการดูสมสมัยอยู่จนบัดนี้

กองวิชาการ กรมอัยการ
30 พฤศจิกายน 2503

ท่านจะศึกษา PERSONNEL ADMINISTRATION ในประเทศไทย
โดยถูกต้องแน่นอนได้จากที่เดียว คือ
“ วารสารข้าราชการ ”
หนังสือรายเดือนของสำนักงาน ก.พ.
ค่าบำรุงรวมค่าส่งบล๊ะ 32 บาท บอกรับพร้อมกับสั่งเงินค่าบำรุงล่วงหน้าไปปัจจุบัน
“ผู้จัดการวารสารข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ในพระบรมราชวัง พระนคร”
โทรศัพท์ 22803

Summary

The meaning of the word "Prosecution" in the Thai language can be interpreted in three different ways: first, as the name of a kind of legal work, secondly, as the name of the legal institution -- "Public Prosecution Department", and thirdly, as the name of the official who handles legal cases, "Prosecutor".

Long before the establishment of the Public Prosecution Department within the Ministry of Justice, public prosecution service had been operated in the Chancery Department and had also been distributed to various Departmental Courts and Ministerial Courts. Later these Courts were transferred to the Ministry of Justice, and for the first time a group of prosecutors were set up to represent the Government in the handling of criminal cases. The authorities of the provincial and metropolitan prosecutors were also formulated and determined. The consolidation of these prosecutors made possible the establishment of the Public Prosecution Department within the Ministry of Justice until August 1, 1922 when it was transferred to the Ministry of Interior and as a consequence, the Act of Public Prosecutor was promulgated.

The Royal Decree Organizing the Work of the Public Prosecution Department was put into force and the administration of the Department was decentralized into Central Administration consisting of Office of the Secretary, Public Prosecution Division, Case Division, Technical Division and Regional Prosecution Officers, and Provincial Administration consisting of various Changwad Prosecutors.

The authority of a prosecutor is to handle criminal cases for various Ministries and Governmental agencies, and against the criminals.

Administratively, a prosecutor from time to time serves in the Changwad Committee as the advisor to the Changwad Governor, serves as a subcommittee member of the Board of Changwad Civil Servants, performs the duties ordered by the Changwad Governor and the Minister of Interior.

The status of a prosecutor was previously at the same level as a judge. At present, a prosecutor is regarded as an administrative civil servant. Thus his status must be in conformity with the Civil Servant Act and the Civil Servant Commission Regulations. He also participates in the suppression and prevention of law violation. The Prosecutors' Disciplines Law has been set up with a view to promoting the system of justice of the Kingdom as well.

○ ประการนี้เป็นที่ยอมรับ เจฟเฟอร์สันก่อตั้งการประชุมชาวเมือง (Town Meeting) คือ “มันเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่ดีที่สุดเท่าที่มนุษย์เคยคิดค้นขึ้นมา เพราะที่ประชุมชาวเมืองนี้จะเป็นการสอนให้คนรู้จักการปกครองตนเองอย่างดี หงุดหงิด เป็นการสอนให้คนรู้จักภารกิจสาธารณะบันนี้ได้”

“It is the wisest invention ever devised by the wit of man for the perfect exercise of self-government, and for its preservation.”

Jefferson's Works, Vol. 7, p. 13. Washington, D.C.: Taylor & Maury
1853. ○
